

PROGRAM PODRŠKE MARGINALIZIRANIM GRUPAMA (PPMG)

MAJ 2016.

ZALAGANJEM UDRUŽENJA „ZEMLJA DJECE U BIH“ DJECA KOJA NISU U SISTEMU REDOVNOG OBRAZOVANJA STJEČU PRAVO NA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE U TUZLANSKOM KANTONU

Udruženje „Zemlja djece u BiH“ Tuzla uspjelo je u svojoj višemjesečnoj zagovaračkoj borbi da se djeca od 6 do 15 godina koja ne idu redovno u školu u Tuzlanskom kantonu (TK), zdravstveno osiguraju na teret kantonalnog budžeta, nakon što im je to pravo oduzeto septembarskim zakonskim izmjenama.

Prvobitno je Vlada TK, nakon pritiska javnosti, donijela Odluke o utvrđivanju osnovica, stopa i načinu obračunavanja i uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje na području TK kojom predlaže rješenje za djecu kojoj je oduzeto pravo na zdravstvenu zaštitu, a koje imaju po svim međunarodnim standardima.

Nakon Odluke Vlade, prijedlog rješenja je podržala

i Skupština TK na svojoj redovnoj sjednici održanoj 25.04.2016. g. Na sjednici je Skupština TK, u cilju rješavanja problema zdravstveno neosigurane djece od 6-15 godina koja nisu u sistemu redovnog obrazovanja, razmatrala i jednoglasno usvojila izmjene i dopune pomenute Odluke.

U skladu sa izmjenama i dopunama ove Odluke, Grad Tuzla odnosno općine u TK određeni su kao obveznici obračuna i uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje djece od 6-15 godina starosti koja nemaju status redovnih učenika, a pravo na zdravstveno osiguranje ne mogu ostvariti po drugom osnovu.

Za Udruženje “Zemlja djece u BiH” ovo ne predstavlja adekvatno i trajno rješenje problema zdravstveno neosigurane djece, s obzirom da se navedenom Odlukom

SADRŽAJ

Zalaganjem udruženja „zemlja djece u bih“ djeca koja nisu u sistemu redovnog obrazovanja stječu pravo na zdravstveno osiguranje u tuzlanskom kantonu	1
Fond za podršku organizacijama koje se bave problematikom LGBTI populacije	2
Održan prvi trening za korisnike grantova	2
Savez „SUMERO“ otvorio centar za podršku životu u zajednici osoba s invaliditetom	3
Završen trening o temi Finansijsko upravljanje	4
Više od 120 takmičara na međunarodnom otvorenom prvenstvu sportskih igara paraplegičara	5

samo određuje obveznik uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje ove djece i odgovornost prebacuje na lokalne zajednice.

U Udruženju smatraju da se, prije svega, djeci treba vratiti zakonom utvrđeno pravo na obavezno zdravstveno osiguranje, koje im je kao takvo oduzeto posljednjim izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom TK, pa tek onda utvrditi obveznik obračuna i uplate doprinosa. Primjena ove Odluke u ovoj godini je upitna, jer u tekućim općinskim budžetima nisu planirana sredstva za ove namjene što predstavlja dodatni problem. Ovim rješenjem direktnu korist bi imali i pojedini učesnici projekta "Ujedinjeni u borbi protiv modernog ropstva djece" koji Udruženje „Zemlja djece u BiH“ implementira u okviru USAID-ovog Programa za podršku marginaliziranim grupama (USAID/PPMG). Projekt ima za cilj unapređenja zaštite djece - potencijalnih žrtava trgovine ljudima na tuzlanskom području, te smanjenje stepena njihove izloženosti rizicima trgovine ljudima. Pored edukativnih i integrativnih aktivnosti usmjerenih na održivo školovanje, kroz projekt se korisnicima pruža savjetodavna podrška u smislu ostvarivanja osnovnih

prava djece i porodica iz oblasti socijalne i zdravstvene zaštite, obrazovanja i sl. Sve planirane aktivnosti sa djecom i porodicama sprovode se kroz strukturu Dnevnog centra za djecu uključenu u život i/ili rad na ulici koje u Tuzli vodi Udruženje „Zemlja djece u BiH“.

FOND ZA PODRŠKU ORGANIZACIJAMA KOJE SE BAVE PROBLEMATIKOM LGBTI POPULACIJE

USAID/PPMG najavio je u mjesecu maju da će u narednom periodu objaviti javni poziv za dostavljanje projektnih aplikacija namijenjen organizacijama civilnog društva koje se bave zagovaranje unaprjeđenja položaja, ljudskih i građanskih prava LGBTI osoba. USAID/PPMG tim radio je na izradi javnog poziva a sve detaljne informacije o javnom pozivu će biti objavljene u mjesecu junu na web stranici Programa podrške marginaliziranim grupama - www.ppmg.ba.

ODRŽAN PRVI TRENING ZA KORISNIKE GRANTOVA

Program podrške marginaliziranim grupama (USAID/PPMG), u periodu od maja do jula o. g. planira održati ciklus od 5 treninga za korisnike grantova s ciljem razvoja

njihovih institucionalnih kapaciteta. Prvi trening o temi Pravne i organizacijske strukture održan je u periodu 17-19.5.2016. g. u Sarajevu.

U okviru prve sesije učesnici/e su definirali pojam civilnog društva, prezentirali šta civilno društvo za njih predstavlja te odredili njegove elemente, ali i faze

razvoja unutar organizacije civilnog društva. Jedna od tema o kojoj se govorilo na treningu bila je i potreba za formiranjem upravnog odbora, nakon čega je istaknuta njegova uloga te podjela nadležnosti unutar organizacije. Trener je napravio i kratak osvrt na odnos upravnog odbora i osoblja te je s učesnicima/ama definirao kriterije za odabir članova Upravnog odbora.

Jedna od značajnih tema u okviru ovog treninga je svakako i pitanje uloge i značaja pravila i procedura u radu organizacija civilnog društva. U skladu s tim, na treningu se razgovaralo i o vrstama dokumenata i osnovnim načelima u razvoju pravila i procedura. Učesnici/e su imali priliku tokom vježbe razviti praktične vještine za pisanje pravilnika, procedura, obrazaca i drugih dokumenata koje se odnose na rad organizacije.

Dijelom ovog treninga bila je i sesija o temi Rodna ravnopravnost u kontekstu teme koju je održala gđa Jadranka Miličević, ispred Fondacije CURE. Cilj sesije je ukazati na važnost i prisutnost rodno pitanja u svim strukturama organizacije, koje bi trebale biti obuhvaćene njenim politikama i procedurama.

Izjave pojedinih učesnika/ca prenosimo u cjelosti:

„Ovaj trening je koristan za sve organizacije, a posebno za našu. Imat ćemo veliku pomoć prilikom izrade procedura i jačanja organizacija.“

Erna Kotlo, Udruženje Sunce

„Smatram da je trening jako dobar, jer koliko god je važno pripremiti sve dokumente, važan je i s aspekta rezimiranja kako bismo vidjeli gdje smo i šta bismo eventualno trebali mijenjati.“

Gordana Vidović, Udruženje Budućnost

SAVEZ „SUMERO“ OTVORIO CENTAR ZA PODRŠKU ŽIVOTU U ZAJEDNICI OSOBA S INVALIDITETOM

Savez organizacija za podršku osobama s intelektualnim teškoćama FBiH "Sumero" otvorio je u utorak, 24. maja 2016. g. u Donjem Hotonju, općina Vogošća, multifunkcionalni centar namijenjen za adekvatnu podršku životu u zajednici osoba s invaliditetom. Centar sadrži stambene jedinice, sale za edukaciju, platenik za profesionalnu rehabilitaciju i ostale neophodne sadržaje

za rad sa osobama sa invaliditetom. Namjera Saveza "Sumero" je pozvati i druge lokalne zajednice da se uključe u proces deinstucionalizacije koji je svojevrsna održiva platforma za život u lokalnoj zajednici osoba sa invaliditetom. Centar u Donjem Hotonju veličine je 550 metara kvadratnih. Sa korisnicima će raditi stručnjaci raznih profila a u Centru će biti uposleno šest do sedam osoba. Izgradnju "Sumero" Centra za podršku osobama s invaliditetom pomoglo je dvadesetak donatora, a ukupna vrijednost je oko 540.000 KM.

Namjena Centru nije dugoročno zbrinjavanje osoba sa onesposobljenjima u prostorijama Centra nego profesionalna rehabilitacija, edukacija i prekvalifikacija osoba sa invaliditetom koja će se provoditi kroz rad u piceriji ili rad u plasteniku na uzgoju svijeća.

Svečanom otvaranju centra su prisustvovali mnogobrojni gosti, a članovi Saveza "Sumero" za njih su izveli predstavu koju je sa njima pripremila glumica Staša Dukić. Predstavu pod nazivom "Ovo sam ja" izvode osobe sa invaliditetom koje kroz predstavu pričaju svoje lične životne priče. Cilj je smanjiti stigmju prema osobama sa onesposobljenjima i pokazati da su njihovi životi slični bilo životima osoba koje nemaju onesposobljenja. Ono što njihove živote često otežava jesu stavovi i predrasude koje drugi imaju prema njima i njihovim mogućnostima.

USAID-ov Program podrške marginaliziranim grupama (USAID/PPMG) podržava projekt koji implementira Savez „Sumero“ a koji za cilj ima jačanje procesa deinstucionalizacije osoba sa invaliditetom i razvoj sistema podrške u lokalnoj zajednici.

ZAVRŠEN TRENING O TEMI FINANSIJSKO UPRAVLJANJE

U periodu 24-26.5.2016. g. u Sarajevu je održan drugi trening koje USAID/PPMG organizira za korisnike grantova. U okviru trodnevnog treninga razgovaralo se o važnosti finansijskog upravljanja, njegovim osnovnim pojmovima i komponentama. Jedna od tema treninga bila je i sistem internih kontrola i finansijskog računovodstva i izvještavanja kao osnovnim komponentama finansijskog upravljanja u nevladinim

organizacijama a manje značajna nije ni tema u okviru koje se govorilo o praktičnim koracima i elementima vezanim za uspostavljanje finansijskog sistema upravljanja. Učesnici/e su sticali znanja i o značaju internih pravila i procedura te su tokom grupnih vježbi radili na izradi procedura. Tom prilikom definirali su i njihov sadržaj. Trenerice su podsjetile učesnike/ce i na pojam finansijskog računovodstva ali i na osnovne pojmove finansijskog izvještavanja pri čemu se posebna pažnja posvetila zakonskim obavezama i najčešćim greškama prilikom knjiženja. Kako su i sami učesnici/e istakli, treningu su prisustvovali predstavnici s različitim iskustvom u oblasti finansijskog upravljanja te je bilo mnogo prilika za usavršavanje u i učenje. U okviru teme Finansijsko računovodstvo održana

je i sesija vezana za projektno računovodstvo i izvještavanje u okviru koje su trenerice upoznale učesnike/ce s načinom evidentiranja troškova i njihovom raspodjelom te su definirali neprihvatljive troškove. Gospođa Sanda Kovačević, ispred Fondacije CURE održala je sesiju o rodnoj ravnopravnosti u kontekstu teme. U okviru prezentacije gđa Kovačević govorila je značaju gender komponente u internim dokumentima organizacije i rodno odgovornom budžetiranju. Istakla je da je rodno odgovorno budžetiranje programsko budžetiranje kojim je otvoren prostor za ugradnju principa rodne ravnopravnosti u budžetske procese. Na treningu se također govorilo i o načinu angažovanja osoblja te svim zakonskim obavezama nevladine organizacije kao poslodavca.

VIŠE OD 120 TAKMIČARA NA MEĐUNARODNOM OTVORENOM PRVENSTVU SPORTSKIH IGARA PARAPLEGIČARA

Trinaesto po redu Međunarodno otvoreno prvenstvo sportskih igara paraplegičara i oboljelih od dječije paralize održano je od 27. do 29. maja na Olimpijskom stadionu „Asim Ferhatović Hase“ i u hotelu "Terme" na Ilidži, a u organizaciji Saveza paraplegičara i oboljelih od dječije paralize FBiH. Takmičenje je okupilo više od 120 učesnika iz Slovenije, Srbije, Hrvatske, Crne Gore, Makedonije i Bosne i Hercegovine. Najuspješnija u ukupnom plasmanu, u ženskoj i muškoj konkurenciji, bila je ekipa Zeničko-dobojskog kantona, pojedinačno u ženskoj konkurenciji najbolja je bila Alma Bajramović iz Unsko-sanskog kantona, a u muškoj Dušan Slana iz Slovenije.

Na stadionu „Asim Ferhatović Hase“ učesnici su se takmičili u disciplinama: trke u kolicima na 100, 200 i 400m, zatim u štafeti 4x100m, te u bacačkim disciplinama koplje, kugla, disk i čunj. Najbolji plasman na Šahovskom turnira po Bergerovom sistemu koji je održan u hotelu “Terme” ostvarila je također ekipa iz Zeničko-dobojskog kantona.

Sportske igre za paraplegičare i oboljele od dječije paralize predstavljaju značajan oblik resocijalizacije osoba sa najtežim oblicima invaliditeta, te značajnu motivaciju za postizanje rezultata. Kao najprirodniji oblik liječenja, sport ima izuzetne efekte, osobe sa invaliditetom vraća u društvene tokove te im pruža saznanje da invalidnost ne znači i nesposobnost.

Organizacija najmasovnijeg i najznačajnijeg okupljanja takmičara/ki sa invaliditetom, podržana je i od strane USAID-ovog Programa podrške marginaliziranim grupama (USAID/PPMG).

Najmlađi učesnik na takmičenju bio je Nedim Šido iz Jajca, a najstariji Ramiz Humić iz Jajca.

USAID - Program podrške marginaliziranim grupama (PPMG)

Program provodi Institut za razvoj mladih KULT
u partnerstvu sa NGO & BUSINESS AUDIT d.o.o.

Ul. 4. viteške brigade 34-36 • 71210 Ilidža • Bosna i Hercegovina

T: +387 33 778 766

F: +387 33 778 779

www.ppmg.ba